

Hodnocení kvality – aspekty CSR v dodavatelském řetězci

Hodnocení nabídek představuje zásadní prvek v procesu výběru nejvýhodnější nabídky jako plnění, které povede k uspokojení potřeb zadavatele. Zadavatelé by proto měli při zadávání veřejných zakázek v co nejvyšší míře zařazovat do hodnocení i kritérium kvality. Jedním z účelných a efektivních kvalitativních kritérií hodnocení, jež současně představuje nástroj odpovědného a udržitelného veřejného zadávání, přitom může být aspekt společenské odpovědnosti dodavatelů – a následující článek vám ho přiblíží v detailech.

Mgr. Lenka Lelitovská
Advokátní kancelář MT Legal

Společenská odpovědnost společností (Corporate Social Responsibility) představuje v podstatě dobrovolné integrování sociálních a ekologických hledisek do každodenních operací dodavatele a spolupůsobení se zainteresovanými subjekty (zaměstnanci, akcionáři, dodavatelé, klienty, státem apod.). Dodavatelé přijímají taková rozhodnutí a realizují takové postupy, jež jsou žádoucí z hlediska hodnot a cílů celé společnosti (odpovědné chování k prostředí i společnosti), při zachování konkurenceschopnosti a ziskovosti.

Aspekty CSR v dodavatelském řetězci

Zohlednění společenské odpovědnosti dodavatelů (dále jen „CSR“) při hodnocení nabídek nevede k požadavku na aplikaci CSR v dodavatelském řetězci jako celku (zvýhodnění dodavatele, který má certifikaci ve vztahu k CSR apod.), ale k výběru aspektů CSR v dodavatelském řetězci, jež s ohledem na zadavatele a předmět veřejné zakázky naplňují sociální, environmentální a ekonomické cíle zadavatele.

Mezi sociální aspekty CSR je možné zařadit kritéria nediskriminace a prosazování rovnosti (míra zaměstnanosti osob na 50 let nebo naopak pod 26 let; míra zaměstnanosti zdravotně postižených; podpora genderové rozmanitosti; snižování rozdílu ve mzdách mezi muži a ženami), kritéria zajištění zdraví a bezpečnosti (prevence rizik; míra pracovních úrazů) a kritéria dlouhodobé zaměstnanosti (zneužívání krátkodobých pracovních smluv; podpora profesního rozvoje zaměstnanců).

Environmentálními aspekty CSR mohou být kritéria CO₂ (snížení jeho emisí u vozového parku; snížení uhlíkové stopy), ekologické materiály (recyklace odpadu; snižování papírového tisku; využívání ekologických materiálů), energie (využívání obnovitelných zdrojů; využívání řešení vedoucích ke sní-

žení spotřeby energie – např. osvětlení, tepelná technika, energetická náročnost spotřebičů) a environmentální management.

Podrobné informace ve vztahu k uplatňování CSR v České republice lze nalézt na národním informačním portálu o CSR, narodniportal.cz.

Ke společenským aspektům CSR je možné vztáhnout kritéria finanční transparentnosti, outsourcingu, územní působnosti (např. pozitivní podpora území, kde společnost vyrábí produkty – kulturní, vzdělávací, sociální a sportovní život v dané lokalitě), dobrovolnictví a charita, pracovní místa (aktivní školení stážistů a učňů apod.).

Mezi ekonomické aspekty CSR je možné zařadit rovněž vztahy s dodavateli (schopnost společnosti hradit jim své závazky).

Rozhoduje způsob zadávání zakázky

Pro aplikaci dílčích prvků CSR při hodnocení nabídek je rozhodné, jakým způsobem bude veřejná zakázka zadávána. Kritéria kvality ve vztahu k zadávání veřejných zakázek v nadlimitním režimu a podlimitním režimu vyjma zjednodušeného podlimitního řízení (ZPŘ) musejí vykazovat vztah k předmětu veřejné zakázky. Aplikace aspektů CSR při hodnocení se tedy nemůže vztahovat bez dalšího k osobě dodavatele, ale musí souviset s předmětem veřejné zakázky nebo jím být odůvodněna.

U veřejných zakázek zadávaných ve ZPŘ či v koncesním řízení se mohou kritéria kvality vztahovat nejen k předmětu veřejné zakázky, ale také k osobě dodavatele. Kritériem kvality pro účely hodnocení nabídek tudíž mohou být aspekty CSR, jež se vztahují k osobě dodavatele a které neodporují zásadám zadávání veřejných zakázek podle § 6 zákona č. 134/2016 Sb., o za-

dávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (ZZVZ).

Pro volbu kritérií hodnocení při zadávání veřejných zakázek ve zjednodušeném režimu nebo veřejných zakázek malého rozsahu (VZMR) jsou rozhodné zásady zadávání dle § 6 ZZVZ. Kritéria kvality se tak i v těchto případech mohou vztahovat k osobě dodavatele a vyjadřovat aspekty CSR v dodavatelském řetězci.

Vzhledem k tomu, že i při zadávání veřejných zakázek v ZPŘ, koncesním řízení, ve zjednodušeném režimu nebo při zadávání VZMR je zadavatel povinen stanovit kritéria hodnocení, která jsou v souladu se zásadami zadávání dle § 6 ZZVZ, nelze ani v těchto případech bez dalšího přistoupit ke komplexnímu hodnocení CSR. Zadavatel by měl pro potřeby hodnocení využívat pouze ty aspekty CSR (lidská práva, vztahy a pracovní podmínky, životní prostředí, dobré obchodní praktiky, spotřebitelské otázky, podpora místního rozvoje apod.), jež jsou

pro něj ve vztahu k jeho požadavkům odůvodněné a relevantní.

Zadavatel by měl také ve vztahu k uvažovaným kritériím hodnocení přihlídnout k zásadě přiměřenosti a například u VZMR nezatěžovat dodavatele množstvím kritérií CSR, jejichž míru naplnění musí prokázat prostřednictvím složitějších administrativních procesů.

Vztah dílčích aspektů CSR a předmětu zakázky

Jak vyplývá z výše uvedeného, pro aplikaci aspektů CSR při hodnocení veřejných zakázek je rozhodný výklad pojmu „předmět veřejné zakázky“. Ten by neměl být vykládán zužujícím způsobem (pouze věcně vymezené plnění, jež prostřednictvím zadávání veřejné zakázky pořizují). S předmětem veřej-

né zakázky by se měly pojit i cíle, vize a poslání zadavatele. Pořízením předmětu veřejné zakázky má dojít k naplnění jak primární potřeby zadavatele (např. výstavba infrastruktury), tak potřeby sekundární (kupř. podpora zaměstnávání mladých; podpora snižování rozdílu ve mzdách mezi muži a ženami; snižování počtu pracovních úrazů).

Současně je třeba vnímat, že podle ZZVZ i směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU z 26. 2. 2014, o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES, se kritéria hodnocení mohou vztahovat ke všem hlediskům a ke kterékoliv fázi životního cyklu předmětu veřejné zakázky (od těžby surovin použitých v daném výrobku až po fázi jeho likvidace, včetně faktorů, jež se pojí s konkrétním výrobním procesem, poskytováním služeb spojených s výrobkem nebo obchodem a jeho podmínkami).

Vztah dílčích aspektů CSR a předmětu veřejné zakázky bude proto nezbytné posoudit vždy ve vztahu ke konkrétní zakázce, a to s ohledem na zadavatele (jeho obecné postupy a cíle) a předmět požadovaného plnění. Současně bude třeba posoudit, zda se bude jednat o kritéria hodnocení, jež jsou ze své povahy ověřitelná. Ověřitelnost by se přitom měla promítat jak do vlastního hodnocení nabídek, tak následně do plnění veřejné zakázky.

Příklady z (rozhodovací) praxe

Při posuzování existence vztahu aspektů CSR k předmětu veřejné zakázky je možné vyjít z judikatury Soudního dvora Evropské unie [např. rozsudek C-31/87 Beentjes v Nizozemí; rozsudek C-225/98 Komise v Francie; rozsudek C-513/99 Concordia Bus Finland Oy Ab. (dříve Stagecoach Finland Oy Ab. v Helsingin Kaupunki and HKLBus-

siliikenne; rozsudek C-448/01 ENV AG a Wienstrom GmbH v Rakouská republika]. Pro nastavení kritérií hodnocení, která budou zohledňovat aspekty CSR, mohou zadavatelé vyjít z normy ISO 20400 – Udržitelné nakupování.

Současně je možné využít praxi francouzského města Nantes, jež dlouhodobě zohledňuje CSR v rámci vymezení technické specifikace požadovaného plnění, podmínek plnění veřejné zakázky

a při hodnocení nabídek (např. podrobné návrhy kritérií hodnocení v návaznosti na aspekty CSR, dostupné na internetových stránkách RSE Nantes: rse-nantesmetropole.fr/agir/activites-responsables/metre-en-oeuvre-des-achats-responsables/politique-achats-responsables). ▲

Článek vznikl v rámci projektu „Podpora implementace a rozvoje sociálně odpovědného veřejného zadávání“

SHRNUTÍ

- **Využívání hodnocení aspektů CSR jako jednoho ze způsobů odpovědného výběru nejvýhodnějšího plnění vede k vyváženému a odpovědnému zachování environmentálních, sociálních a hospodářských zájmů všech zainteresovaných stran při zadávání VZ.**
- **Realizace VZ, a tudíž vynakládání ve většině případů veřejných finančních prostředků, by neměly vést k naplnění pouze primárního cíle zadavatele (uspokojení primární potřeby), ale měly by mít také širší dopad (naplnění obecných cílů zadavatele či společnosti).**
- **Prostřednictvím jednoho finančního výdaje by tak měl zadavatel získat plnění a současně podpořit jím prosazované sociální, environmentální a ekonomické celospolečenské cíle.**